

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYKI

GIMNAZJUM

IM. KS.T.JARMUNDOWICZA

W SZCZEKOCINACH

W ROKU SZKOLNYM 2013/2014

*„Działania profilaktyczne to te,
które stwarzają człowiekowi okazję
do aktywnego uczestnictwa w gromadzeniu
doświadczeń powodujących wzrost jego
zdolności do radzenia sobie w potencjalnie
trudnych sytuacjach życiowych”*

*(Gerard Edwards,
doradca ds. profilaktyki w rządzie amerykańskim)*

- I. WSTĘP
- II. CHARAKTERYSTYKA OKRESU ROZWOJOWEGO
- III. PODSTAWY PRAWNE
- IV. DIAGNOZA OBSZARÓW PROBLEMOWYCH
- V. CELE SZKOLNEJ PROFILAKTYKI
- VI. REALIZATORZY SZKOLNYCH DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH
- VII. OCZEKIWANE EFEKTY
- VIII. EWALUACJA
- IX. PLAN DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH
- X. PLANOWANE PROCEDURY POSTĘPOWANIA

I. WSTĘP

Działalność edukacyjna szkoły jest określona przez szkolny zestaw programów nauczania, program wychowawczy szkoły i program profilaktyki dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska.

Zadaniem szkolnej profilaktyki jest chronienie młodzieży przed zagrożeniami poprzez działania wychowawczo – profilaktyczne, a także reagowanie w sytuacjach rozpoznania pierwszych prób podejmowania ryzykownych zachowań.

Szkolny program profilaktyki obejmuje profilaktykę I rzędową (skoordynowaną z działaniami wychowawczymi). Obiektem działań jest całe środowisko szkolne. Program jest opracowany na podstawie diagnozy obszarów problemowych szkoły i dotyczy części aspektów szkolnego programu wychowawczego między innymi działań prozdrowotnych, współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

II. CHARAKTERYSTYKA OKRESU ROZWOJOWEGO

1. Spośród wszystkich faz rozwojowych okres dojrzewania stanowi szczególną fazę w życiu człowieka.

Z perspektywy społecznej dokonują się w nim zmiany w obrazie siebie, formują się nowe wzorce relacji interpersonalnych, wzrasta liczba i jakość nowych doświadczeń osobistych i społecznych. Rozwijane są w tym czasie umiejętności pozwalające na kształtowanie poczucia własnej kompetencji. Młody człowiek osiąga nowy status społeczny, zwiększają się jego możliwości osiągnięcia celów, otrzymywania wzmocnień i kształtowania nowych zachowań.

2. Wiek 13 – 16 lat określa się jako okres ryzyka ze względu na podejmowanie przez młodzież zachowań problemowych. Szkoła, ze względu na spędzanie znacznej części aktywnego życia młodzieży, jest głównym terenem działań profilaktycznych I fazy. Tu spotykają się najważniejsze dla młodego człowieka osoby dorosłe, rodzice i nauczyciele.

III. PODSTAWY PRAWNE

1. Podstawą prawną programu profilaktyki są następujące akty prawne:

- 1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dn. Kwietnia 1997 r.
- 2) Rozporządzenie MENiS z dnia 26 lutego 2002 roku w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół
- 3) Rozporządzenie MENiS z dnia 31 stycznia 2002 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół
- 4) Konwencja o Prawach Dziecka
- 5) Polska Deklaracja w Sprawie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie z grudnia 1995 roku
- 6) Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku
- 7) Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jednolity) z dnia 9 listopada 1995r.
- 8) Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity) z dnia 24 kwietnia 1997 roku
- 9) Europejski Plan Działań Dotyczących Alkoholu opracowany przez Światową Organizację Zdrowia

- 10) Rozporządzenie MENiS 31 stycznia 2003 roku w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem.
- 11) Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich (tekst jednolity) z dnia 26 października 1982r.
- 12) Ustawa o Systemie Oświaty z dn. 7 września 1991r.
- 13) Statut Gimnazjum
- 14) Program Wychowawczy
- 15) [Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 stycznia 2003 r.](#) w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U.03.11.114 z dnia 2003.01.29 z późn. zm.)
- 16) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 25 czerwca 2003 r. w sprawie zakresu i organizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą
- 17) Narodowy Program Zdrowia

IV. DIAGNOZA OBSZARÓW PROBLEMOWYCH

1. Przy tworzeniu szkolnego programu profilaktyki uwzględnione zostały dotychczasowe działania podejmowane przez szkołę, spostrzeżenia pedagoga, rozmowy z nauczycielami i rodzicami, obserwacje zachowań uczniów.
Przeprowadzona diagnoza zachowań problemowych w roku szkolnym 2012/2013 obejmująca młodzież oraz całe środowisko wychowawcze wskazuje na pewne obszary problemowe istotne dla podejmowania działań profilaktyczno – wychowawczych.
  - młodzież używa alkoholu,
  - młodzież pali papierosy,
  - młodzież wagaruje,
  - młodzież ma dostęp do środków uzależniających, co stanowi zagrożenie uzależnieniem,
  - w szkole istnieje problem agresji słownej, fizycznej.
  - wulgaryzmy
2. Planowana jest ankieta diagnostyczna we wrześniu 2013r. obejmująca losowo wybraną grupę uczniów, rodziców i nauczycieli.

V. CELE SZKOLNEJ PROFILAKTYKI

Ochrona ucznia przed zakłóceniami jego rozwoju.

1. Przeciwdziałanie uzależnieniom: alkohol, nikotyna, narkotyki.
2. Przeciwdziałanie agresji słownej i fizycznej.
3. Przeciwdziałanie nieuzasadnionej absencji na zajęciach szkolnych.
4. Promowanie pożądanego zachowań

VI. REALIZATORZY SZKOLNYCH DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH

Realizatorami działań profilaktycznych na terenie szkoły są ; dyrektor, nauczyciele, wychowawcy, przy współpracy z rodzicami/ prawnymi opiekunami dziecka.

1. Dyrektor szkoły, jako realizator działań profilaktycznych:

- a) dba o doskonalenie nauczycieli w zakresie działań profilaktycznych i wychowawczych, (finansuje, nadzoruje, wyznacza odpowiedzialnych za realizację).

2. Pedagog, jako realizator działań profilaktycznych:

- a) organizuje działania i poszczególne programy profilaktyczne wynikające ze Szkolnego Programu Profilaktyki,
- b) koordynuje ich realizację

3. Nauczyciel – wychowawca jako realizator działań profilaktycznych:

- a) podejmuje systematyczne działania profilaktyczne w odniesieniu do uczniów i rodziców,
- b) jest wzorem konstruktywnych zachowań itp.

4. Rodzice/ opiekunowie jako realizatorzy działań profilaktycznych:

- a) aktywnie współpracują ze szkołą,
- b) biorą udział w tworzeniu i ewaluacji szkolnego programu profilaktyki,
- c) uczestniczą w psychoedukacyjnych spotkaniach przewidzianych w Szkolnym Programie Profilaktyki.

Szkoła współpracuje w zakresie realizacji działań profilaktycznych z Policją, Kuratorem Sądowym, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Komisją d/s rozwiązywania Problemów Alkoholowych, SANEPID-em oraz lekarzem w zależności od potrzeb.

VII. OCZEKIWANE EFEKTY

1. Zwiększenie osobistego zaangażowania i motywacji do abstynencji i powściągliwości.
2. Zwiększenie zrozumienia, że przyjmowanie środków psychoaktywnych nie jest w zgodzie z wartościowym stylem życia.
3. Zwiększenie świadomości osobistego i społecznego zagrożenia konsekwencjami picia i nadużywania środków psychoaktywnych.
4. Nabycie zdolności samodzielnego dokonywania wyboru zachowań właściwych dla zdrowia własnego i innych.
5. Zwiększenie motywacji do systematycznego i punktualnego uczęszczania na zajęcia szkolne.
6. Nabycie umiejętności korzystania z zasad savoir – vivre'u i podniesienie poziomu kultury osobistej.
7. Nabycie umiejętności bezpiecznego radzenia sobie z agresją oraz rozwiązywania konfliktów i problemów.

VIII . EWALUACJA

1. Ankiety ewaluacyjne po programach profilaktycznych, przeprowadzone wśród uczniów przez realizatorów programów.
2. Sprawozdania od realizatorów programów.
3. Ankieta badająca zmianę postaw wśród młodzieży na koniec roku szkolnego.
4. Wyniki klasyfikacji i frekwencji w poszczególnych klasach.

IX. PLAN DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH

OBSZAR DZIAŁAŃ: UCZNIOWIE

CELE:

1. Upowszechnianie zdrowego stylu życia wśród uczniów.
2. Kształtowanie i rozwój poczucia odpowiedzialności za siebie, własne życie i za innych.
3. Budowanie poczucia własnej wartości i stymulowanie rozwoju emocjonalnego.
4. Dostarczenie rzetelnej wiedzy o środkach psychoaktywnych i mechanizmie ich działania we wszystkich sferach życia.
5. Trening umiejętności odmawiania.
6. Upowszechnienie informacji statystycznych świadczących o tym, że większość nastolatków nie sięga po środki psychoaktywne.

ZADANIE: PRZECIWDZIAŁANIE UZALEŻNIENIOM: ALKOHOL, NIKOTYNA, NARKOTYKI			
FORMY REALIZACJI	KLASA	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	DOKUMENTACJA
Profilaktyka alkoholowa. -Wpływ alkoholu na zdrowie człowieka -Etapy podejmowania decyzji -Skutki nadużywania alkoholu	I	wychowawcy klas, nauczyciele uczący w danej klasie, pedagog, psychoterapeuta	notatki , wpisy do dzienników lekcyjnych, sprawozdania
Program przeciwdziałania narkomanii -Kształtowanie asertywnych postaw wobec środków uzależniających- Umiej powiedzieć NIE! -Informacje o społecznych i zdrowotnych skutkach uzależnień	II	wychowawcy klas, nauczyciele uczący w danej klasie, pedagog,przedstawiciel SANEPID-u	Sprawozdanie od realizatorów programu, zapis tematów w dziennikach lekcyjnych, ankiety przeprowadzone wśród uczniów
Profilaktyka antynikotynowa -Jestem odpowiedzialny za swoje zdrowie. Jak wpływa palenie	I-III	Pedagog, katecheta, wychowawcy klas,	Przedstawienie,

<p>papierosów na zdrowie człowieka. -Wybieram zdrowie . Jak nie dać się złym nałogom?</p> <p>Jasełka profilaktyczne</p> <p>Realizacja programów edukacyjnych koordynowanych przez SANEPID „Nie pal przy mnie proszę” „Bezpieczne zachowania seksualne”</p>		<p>przedstawiciel SANEPID-u</p>	<p>zapis tematu w dzienniku lekcyjnym</p> <p>gazetki tematyczne</p> <p>konkursy profilaktyczne</p>
<p>Udział w ogólnopolskiej kampanii „Zachowaj trzeźwy umysł”</p>	<p>I-II</p>	<p>Wychowawcy klas pedagog , Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p>	<p>Zapis tematu w dzienniku lekcyjnym</p>
<p>Podczas godzin wychowawczych projekcja filmów video, dostępnych w bibliotece szkolnej:</p> <p>„Alkohol. Droga donikąd”;</p> <p>„Alkohol i nikotyna: Pomyśl zanim będzie za późno”;</p> <p>„Nikotyna. Legalny narkotyk”;</p> <p>„Epitafium dla narkomana. Trzy wstrząsające historie opowiedziane przez ofiary uzależnienia”;</p> <p>„AIDS. Jak go uniknąć”;</p> <p>„AIDS. Wszystko co powinieneś wiedzieć”.</p> <p>„ONI”</p> <p>„TV STORY”</p> <p>„Przemoc i agresja”</p> <p>„Dzieci i Rodzice”</p>	<p>I - III</p> <p>I</p> <p>I</p> <p>I</p> <p>II</p> <p>III</p> <p>II</p> <p>I-III</p> <p>I-III</p>	<p>wychowawcy klas</p>	<p>zapis w dzienniku lekcyjnym projekcja filmów</p>

<p>Procedury postępowania w sytuacji podejrzenia o palenie papierosów.</p>	<p>I – III</p>	<p>wychowawcy klas</p>	<p>załącznik do Szkolnego Programu Profilaktyki</p>
<p>Realizacja ścieżki prozdrowotnej.</p> <p>Poznanie zasad zdrowego stylu życia- realizacja programów profilaktycznych</p> <p>„ Trzymaj formę” oraz , program zwalczania AIDS i zapobiegania zakażeniom HIV.</p> <p>Propagowanie akcji prozdrowotnych:</p> <p>Światowy Dzień Bez Tytoniu</p> <p>Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu</p> <p>Światowy Dzień AIDS</p> <p>Światowy Dzień Zdrowia</p>	<p>I - III</p>	<p>wychowania fizycznego, wychowawcy klas</p> <p>nauczyciel biologii,</p> <p>pedagog ,</p>	<p>zapisy w dziennikach lekcyjnych</p>
<p>Zapoznanie uczniów z dostępną w bibliotece lekturą dotyczącą poruszanych problemów.</p>	<p>I - III</p>	<p>wychowawca klasy,</p> <p>nauczyciel bibliotekarz</p>	<p>zapis tematu w dzienniku lekcyjnym,</p> <p>zapis w kartach wypożyczeń nauczycieli</p>

OBSZAR DZIAŁAŃ: **RODZICE**

CELE:

1. Dostarczenie rodzicom informacji dotyczącego problemu korzystania ze środków uzależniających przez uczniów naszej szkoły.
2. Dostarczenie rodzicom wiedzy dot. uzależnień i mechanizmów ich działania.
3. Poinformowanie rodziców o instytucjach udzielających pomocy w zakresie uzależnień.
4. Rozwój współpracy rodziców ze szkołą.

ZADANIE: PRZECIWDZIAŁANIE UZALEŻNIENIOM: ALKOHOL, NIKOTYNA, NARKOTYKI			
FORMY REALIZACJI	KLASA	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	DOKUMENTACJA
Profilaktyka alkoholowa .	I	wychowawcy klas, pedagog,	sprawozdanie z pracy pedagoga, dokumentacja zebrań z rodzicami prowadzona przez wychowawców
Wywiadówka profilaktyczna na temat zagrożeń środkami psychoaktywnymi .	II	wychowawcy klas, pedagog	sprawozdanie z pracy pedagoga, dokumentacja zebrań z rodzicami prowadzona przez wychowawców
Edukacja rodziców. Omówienie realizacji programów z uczniami.	I-III	wychowawcy klas pedagog	sprawozdanie z pracy pedagoga, dokumentacja zebrań z rodzicami prowadzona przez wychowawców ulotki
Udostępnienie rodzicom		wychowawcy klas,	dokumentacja zebrań

<p>filmów o tematyce profilaktycznej:</p> <p>„Alkohol kradnie wolność – Kampania profilaktyczno - edukacyjna”;</p> <p>„Alkohol. Droga donikąd”;</p> <p>„Alkohol i nikotyna: Pomyśl zanim będzie za późno”;</p> <p>„Nikotyna. Legalny narkotyk”;</p> <p>„AIDS. Jak go uniknąć”;</p> <p>„AIDS. Wszystko co powinieneś wiedzieć”.</p>	<p>I - III</p>	<p>pedagog, bibliotekarz</p>	<p>z rodzicami prowadzona przez wychowawców</p>
<p>Zapoznanie rodziców z procedurami postępowania w sytuacji podejrzenia ucznia o palenie papierosów.</p>	<p>I - III</p>	<p>wychowawcy klas</p>	<p>dokumentacja zebrań z rodzicami prowadzona przez wychowawców</p>
<p>Zapoznanie rodziców z dostępną w bibliotece lekturą dotyczącą poruszanych problemów.</p>	<p>I - III</p>	<p>wychowawca klasy, nauczyciel bibliotekarz</p>	<p>dokumentacja zebrań z rodzicami prowadzona przez wychowawców</p>

OBSZAR DZIAŁAŃ: NAUCZYCIELE

CELE:

1. Poznawanie uczniów i ich stosunku do środków psychoaktywnych.
2. Uaktualnienie informacji na temat używania środków uzależniających przez uczniów naszej szkoły.
3. Aktualizacja wiedzy dotyczącej narkotyków i mechanizmów ich działania oraz możliwości pomocy uczniom.

ZADANIE: PRZECIWDZIAŁANIE UZALEŻNIENIOM: ALKOHOL, NIKOTYNA, NARKOTYKI			
FORMA REALIZACJI	KLASA	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	DOKUMENTACJA
Szkoleniowa rada pedagogiczna dotycząca środków uzależniających.		dyrektor	protokół z posiedzenia rady
Zapoznanie ze sprawozdaniami z realizacji programów profilaktycznych wśród uczniów.		dyrektor, pedagog	protokół z posiedzenia rady
Udział nauczycieli i wychowawców we wszystkich programach organizowanych dla uczniów.		nauczyciele	wpisy w dziennikach lekcyjnych

OBSZAR DZIAŁAŃ: UCZNIOWIE

CELE:

1. Kształtowanie osobowości uczniów.
2. Kształtowanie umiejętności komunikacji interpersonalnej.
3. Kształtowanie i rozwój poczucia odpowiedzialności za siebie, własne życie i za innych.
4. Dostarczenie uczniom informacji czym jest zachowanie agresywne.
5. Nabywanie przez uczniów umiejętności radzenia sobie ze stresem i złością.
6. Nauka współpracy.
7. Nauka rozwiązywania konfliktów metodą negocjacji
8. Wpływ współczesnych mediów na funkcjonowanie organizmu człowieka

ZADANIE: PRZECIWDZIAŁANIE AGRESJI SŁOWNEJ I FIZYCZNEJ			
FORMY REALIZACJI	KLASA	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	DOKUMENTACJA
<p>Program profilaktyczny „Bezpieczny Gimnazjalista”</p> <p>Bezpiecznie w szkole i poza szkołą, „Zagrożenia to nie ściema” uświadomienie ucz. realnych zagrożeń ze strony grup</p> <p>Zajęcia dotyczące komunikacji interpersonalnej.</p> <p>-Jak radzić sobie z własną i cudzą agresją</p> <p>Wzmacnianie pozytywnego obrazu własnej wartości</p>	I	<p>pedagog</p> <p>wychowawcy klas,</p>	<p>zapis w dzienniku lekcyjnym,</p> <p>sprawozdanie z pracy pedagoga</p>
<p>Program „Stop cyberprzemocy”</p> <p>-Uzależnienie od gier komputerowych i telewizji, innych mediów. Udział w konkursie „Bezpieczny Internet”</p> <p>-Wpływ uzależnień na rozwój psychofizyczny</p> <p>- Zagrożenia wynikające z użytkowania Internetu</p>	I i III	<p>wychowawcy klas, pedagog,</p> <p>n-ciel informatyki, bibliotekarz</p>	<p>zapis w dzienniku lekcyjnym,</p>
<p>Projekcja na godzinach wychowawczych filmów video:</p> <p>„Przemoc i agresja. Jak się im przeciwstawiać”;</p> <p>„Asertywność. Sztuka bycia sobą”.</p>	II	<p>Wychowawcy klas, pedagog</p>	<p>zapis w dziennikach lekcyjnych</p>

Autorski program radzenia sobie ze stresem.	III	Pedagog z Poradni Psychologiczno Pedagogicznej w Zawierciu	zapis w dzienniku lekcyjnym, sprawozdanie z realizacji
„Odpowiedzialność nieletnich za czyny karalne”.	I - III	Komenda Powiatowa Policji z Zawiercia funkcjonariusz z Zespołu ds. Nieletnich	zapis w dzienniku lekcyjnym
Organizowanie różnorodnych form spędzania czasu wolnego: Pozalekcyjne zajęcia sportowe (treningi, turnieje, mecze ligowe, zawody międzyszkolne, obozy sportowe); Kółka zainteresowań. WOLONTARIAT(Szkolny Klub Wolontariusza) udział w akcjach charytatywnych	I - III	nauczyciele wychowania fizycznego, wychowawcy klas, opiekunowie kółek zainteresowań	sprawozdania w protokołach posiedzeń rad pedagogicznych, zapisy w dziennikach zajęć pozalekcyjnych, gablota rekordów szkoły, tablica wolontariatu informująca o prowadzonych akcjach
Działania wychowawców dostosowane do potrzeb zespołu klasowego.	I - III	wychowawcy klas	zapis tematów godzin wychowawczych w dziennikach lekcyjnych, dokumentacja nauczycielskich zespołów klasowych
Współpraca z pedagogiem szkolnym; rozmowy indywidualne.	I - III	nauczyciele, wychowawcy, pedagog	zapis w dokumentacji pedagoga
Procedury postępowania -z uczniem agresywnym wobec kolegów i pracowników szkoły, -nie szanującym mienia szkoły.	I - III	wychowawcy klas	dokumentacja w dziennikach szkolnych, procedury postępowania

OBSZAR DZIAŁAŃ: RODZICE

CELE:

1. Informowanie rodziców na temat przejawów agresji w naszej szkole
2. Doskonalenie przez rodziców umiejętności wychowawczych
3. Wzajemna pomoc w radzeniu sobie z przejawami agresji wśród uczniów.
4. Działania na rzecz bezpieczeństwa w szkole i poza nią

OBSZAR DZIAŁAŃ: NAUCZYCIELE

CELE:

1. Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z zachowaniami agresywnymi uczniów.
2. Zapoznanie nauczycieli z aktualnymi przepisami prawnymi dotyczącymi odpowiedzialności nieletnich za czyny karalne.

ZADANIE: PRZECIWDZIAŁANIE AGRESJI SŁOWNEJ I FIZYCZNEJ

FORMY REALIZACJI	KLASA	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	DOKUMENTACJA
Szkoleniowa rada pedagogiczna. Jak budować przyjazną atmosferę w relacjach uczeń – nauczyciel i w relacjach pomiędzy uczniami. Nabywanie przez nauczycieli umiejętności radzenia sobie z zachowaniami agresywnymi uczniów.		dyrektor specjalista PPP	protokół rady pedagogicznej
Zapoznanie się z filmem video: „Przemoc i agresja. Jak się im przeciwstawiać”		wszyscy nauczyciele	Karty wypożyczeń w bibliotece
Zapoznanie z procedurami, przepisami prawnymi dotyczącymi ucznia jako ofiary i sprawy przemocy.		dyrektor, Komenda Powiatowa Policji w Zawierciu	protokół rady pedagogicznej

ZADANIE: PRZECIWDZIAŁANIE NIEUZASADNIONEJ ABSENCJI NA ZAJĘCIACH SZKOLNYCH

FORMY REALIZACJI	KLASA	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	DOKUMENTACJA
<p>Zapoznanie uczniów z dokumentami szkoły ze szczególnym zwróceniem uwagi na zasady panujące w szkole i obowiązki ucznia.</p> <p>Realizacja programu „Stop wagarom”</p> <p>-Analiza problemu absencji</p> <p>-Jak radzić sobie z negatywnymi wpływami</p> <p>-Mmotywowanie uczniów do systematycznej pracy</p>	I - III	wychowawcy klas , pedagog	<p>Zapis w dziennikach lekcyjnych</p> <p>tematów godzin wychowawczych,</p> <p>zagospodarowanie tablicy informacyjnej</p>
<p>Zorganizowanie lekcji wychowawczej dotyczącej odpowiedzialności i właściwego rozumienia kryteriów poszczególnych ocen zachowania.</p>	I - III	wychowawcy klas	<p>zapis w dziennikach lekcyjnych tematów godzin wychowawczych.</p>
<p>Zapoznanie uczniów z procedurami:</p> <p>Uczeń opuszcza zajęcia szkolne.</p>	I - III	wychowawcy klas	<p>zapis w dziennikach lekcyjnych</p>

OBSZAR DZIAŁAŃ: UCZNIOWIE

CELE:

1. Zwiększenie motywacji do systematycznego uczęszczania na zajęcia szkolne.
2. Podniesienie poziomu odpowiedzialności za swoją naukę i zachowanie.
3. Wykształcanie i rozwój postawy obowiązkowości i punktualności.

OBSZAR DZIAŁAŃ: **RODZICE**

CELE:

1. Wypracowanie stałego i systematycznego kontaktu rodziców z wychowawcą klasy.
2. Zwiększenie odpowiedzialności rodziców za sposób informowania i dokumentacji zwolnień dziecka i usprawiedliwiania nieobecności w szkole.
3. Zapoznanie rodziców z prawną odpowiedzialnością za nierealizowanie przez dziecko obowiązku szkolnego

ZADANIE: PRZECIWDZIAŁANIE NIEUZASADNIONEJ ABSENCJI NA ZAJĘCIACH SZKOLNYCH

FORMY REALIZACJI	KLASA	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	DOKUMENTACJA
Rozmowy indywidualne rodziców i uczniów z pedagogiem związku z obniżoną oceną zachowania i ocenami niedostatecznymi z kilku przedmiotów na koniec semestru.	I - III	wychowawcy klas, pedagog	dokumentacja pedagoga
Zapoznanie rodziców z procedurami: Uczeń opuszcza zajęcia szkolne. oraz programem „Stop –Wagarom”	I - III	wychowawcy klas	Zapis w dziennikach lekcyjnych
Zapoznanie rodziców z prawnymi konsekwencjami za nierealizowanie obowiązku szkolnego przez dziecko.	I - III	wychowawcy klas	Zapis w dziennikach lekcyjnych, korespondencja z rodzicami

OBSZAR DZIAŁAŃ: NAUCZYCIELE

CELE:

1. Wypracowanie stałego i systematycznego kontaktu rodziców z wychowawcą klasy.
2. Stały monitoring i kontrolowanie obecności uczniów na zajęciach

ZADANIE: PRZECIWDZIAŁANIE NIEUZASADNIONEJ ABSENCJI NA ZAJĘCIACH SZKOLNYCH

FORMY REALIZACJI	KLASA	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	DOKUMENTACJA
Ustalenie przez wychowawcę wspólnie z rodzicami sposobu wymiany informacji.	I - III	wychowawca klasy	dokumentacja wychowawcy
Systematyczna praca wychowawcy nad przyczynami nieobecności w szkole i odpowiedzialnością z tego wynikającą.	I - III	wychowawcy klas	Zapis w dziennikach lekcyjnych, korespondencja z rodzicami,
Systematyczna współpraca z pedagogiem i dyrekcją	I - III	wychowawcy klas	Zapisy w dokumentach pedagoga

X. PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH

1. UCZEŃ PALI PAPIEROSY

W przypadku stwierdzenia, że uczeń palił papierosy należy:

1. Poinformować wychowawcę;
2. Wpisać powyższą informację w dzienniku lekcyjnym;
3. Wychowawca zobowiązany jest poinformować o zdarzeniu rodziców lub opiekunów prawnych ucznia i otrzymać podpis pod informacją.
4. Uczeń powinien otrzymać zadanie przeprowadzenia godziny wychowawczej w swojej klasie na temat szkodliwości palenia papierosów (temat do uzgodnienia z wychowawcą i pedagogiem). Lekcja ta powinna być hospitowana (dla podkreślenia jej znaczenia).
5. Za swoje przewinienie uczeń zostaje zawieszony na miesiąc w swoich przywilejach.
6. Gdy sytuacja się powtarza, uczniowi obniżana jest ocena zachowania.
7. Rodzice ucznia informowani są o konieczności udzielenia specjalistycznej pomocy dziecku i podpisują pisemne zobowiązanie do jej udzielenia.

2. UCZEŃ PIŁ ALKOHOŁ

W przypadku stwierdzenia, że uczeń jest pod wpływem alkoholu należy:

1. Natychmiast poinformować wychowawcę i dyrektora szkoły,
2. Opisać całe zdarzenie w dzienniku lekcyjnym,
3. Wezwać rodziców w celu odebrania ze szkoły swojego dziecka, w momencie kiedy nie można się skontaktować z rodziną ucznia należy wezwać policję. Przy odbiorze dziecka opiekunowie muszą koniecznie dokonać podpisu pod uwagą w zeszycie uwag. W żadnym wypadku nauczyciel nie może dopuścić, aby uczeń pod wpływem alkoholu sam opuścił szkołę!
4. Na drugi dzień należy skierować ucznia na rozmowę z pedagogiem.
5. Uczeń powinien otrzymać zadanie przeprowadzenia godziny wychowawczej w swojej klasie na temat szkodliwości nadużywania alkoholu. Lekcja ta powinna być hospitowana (dla podkreślenia jej znaczenia).
6. Uczeń zostaje zawieszony w swoich przywilejach na trzy miesiące.
7. Jeśli sytuacja się powtarza, uczniowi obniżana jest ocena zachowania.
8. Rodzice ucznia informowani są o konieczności udzielenia specjalistycznej pomocy dziecku i podpisują pisemne zobowiązanie do jej udzielenia.

3. UCZEŃ ZNAJDUJĄCY SIĘ POD WPŁYWEM NARKOTYKÓW

1. Uczeń, u którego stwierdzimy używanie narkotyków, powinien zostać natychmiast wezwany lekarz w celu stwierdzenia, czy jego życie nie jest zagrożone.
2. Następnie należy ucznia zaprowadzić do Dyrektora szkoły, który wezwie policję i rodziców lub prawnych opiekunów ucznia.
3. Opisać całe zdarzenie w dzienniku lekcyjnym.

4. Koniecznie należy pamiętać o podpisie rodziców lub prawnych opiekunów pod uwagą opisującą całe wydarzenie.
5. Na drugi dzień należy ucznia skierować do pedagoga, który po rozmowie z uczniem powinien porozmawiać z rodzicami na temat ich dziecka. W razie potrzeby udzielić rodzicom pomocy, skierować do miejsc, gdzie taką pomoc mogą otrzymać. Rodzice podpisują pisemne zobowiązanie do udzielenia właściwej pomocy dziecku.
6. Uczeń natomiast zostaje na pół roku zawieszony w swoich przywilejach.
7. Uczeń ma za zadanie przygotować godzinę wychowawczą na temat szkodliwości narkotyków.

4. JEST AGRESYWNY WOBEC KOLEGÓW I PRACOWNIKÓW SZKOŁY:

W przypadku , kiedy uczeń stosuje przemoc: fizyczną (kopie, popycha, pluje , szarpie itp.), psychiczną (poniża, przezywa, wyśmiewa się z kogoś) wobec swoich kolegów lub pracowników szkoły nauczyciel powinien :

1. Poinformować o zaistniałym fakcie wychowawcę; w przypadku przemocy fizycznej poinformować dyrektora szkoły;
2. Dokonać wpisu o zaistniałym zdarzeniu w zeszycie uwag;
3. Wezwać rodzica, który dokona podpisu pod powyższą uwagą.
4. Zapoznać rodziców z Kodeksem Postępowania Karnego, rozdział 34, art. 304 §1, §2, §3.
5. Uczeń powinien zostać skierowany do pedagoga na rozmowę i wykonać zalecenia z niej wynikające.
6. W przypadku powtórzenia się tej sytuacji po raz kolejny uczeń ma obniżaną ocenę zachowania.
7. W przypadku wielokrotnego powtarzania się tej sytuacji szkoła informuje odpowiednie organy
tj. Komisariat Policji w Szczekocinach, Zespół ds. Nieletnich czy Sąd Rejonowy w Myszkowie, Wydział Rodzinny i Nieletnich.

5. NIE SZANUJE MIENIA SZKOŁY:

1. W momencie, kiedy uczeń niszczy mienie szkoły / zostaje przyłapany na kradzieży, informacja o powyższym fakcie zostaje natychmiast zgłoszona do wychowawcy i dyrektora szkoły.
2. Cała sytuacja opisana w dzienniku lekcyjnym powinna być podpisana przez rodziców bądź opiekunów prawnych.
3. Zapoznanie rodziców z Kodeksem Postępowania Karnego, rozdział 34, art. 304 §1, §2, §3.
4. Dyrekcja ocenia koszt poniesionej przez szkołę straty.
5. W momencie, kiedy rodzica lub opiekuna prawnego nie stać na jej naprawienie, odkupienie lub uiszczenie odpowiedniej kwoty, sprawa rozpatrywana jest indywidualnie przez Dyrekcję.
6. Gdy uczeń wielokrotnie dopuszcza się ww. zachowania, obniżana jest ocena zachowania.
7. Kiedy sprawca szkody nie jest znany, szkoła zgłasza sprawę do Komisariatu Policji w Szczekocinach.

6. UCZEŃ NIE PRZESTRZEGA KULTURY SŁOWA:

Uczeń , który mimo upomnień nauczyciela odnosi się wulgarnie do innych:

1. Otrzymuje uwagę do dziennika lekcyjnego,
2. Uwaga powinna zostać podpisana przez rodzica, lub opiekuna prawnego.
3. W przypadku powtarzania się tej sytuacji uczniowi obniżana jest ocena zachowania zgodnie z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania.
4. Uczeń otrzymuje zadanie przeprowadzenia lekcji wychowawczej na temat kulturalnego porozumiewania się bądź zasad dobrego wychowania.

7. UCZEŃ OPUSZCZA ZAJĘCIA SZKOLNE

1. Spóźnia się na lekcje:

- * nauczyciel zaznacza spóźnienie w dzienniku i informuje wychowawcę klasy;
- * jeśli taka sytuacja powtórzy się dwa lub trzy razy w tygodniu, wychowawca wpisuje taką informację do dziennika lekcyjnego;
- * wychowawca zobowiązany jest poinformować o zdarzeniu rodziców lub opiekunów prawnych ucznia i otrzymać podpis pod informacją;
- * jeśli sytuacja potarza się mimo dotychczasowego postępowania, uczniowi obniżana jest ocena zachowania zgodnie z zasadami Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania;
- * uczeń powinien otrzymać zadanie przeprowadzenia godziny wychowawczej w swojej klasie na temat punktualności; lekcja ta powinna być hospitowana (dla podkreślenia jej znaczenia) przez osobę wyznaczoną przez dyrekcję.

2. Opuszcza samowolnie lekcje:

- * każdorazowe wagary ucznia są wpisywane do dziennika jako ucieczka;
- * wychowawca telefonicznie informuje rodzica o nieobecności ucznia w szkole;
- * wychowawca wpisuje taką informację do dziennika lekcyjnego i uzyskuje pod nią podpis rodziców;
- * uczeń zawieszany jest w swoich przywilejach na tydzień;
- * uczeń powinien otrzymać zadanie przeprowadzenia godziny wychowawczej w swojej klasie na temat obowiązkowości; lekcja ta powinna być hospitowana (dla podkreślenia jej znaczenia) przez osobę wyznaczoną przez dyrekcję;
- * jeśli sytuacja się powtarza, uczeń wraz z rodzicami kierowany jest do pedagoga na systematyczne spotkania;
- * uczniowi nagminnie wagarującemu obniżana jest ocena zachowania zgodnie z zasadami Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania;
- * rodzice ucznia informowani są o konsekwencjach wynikających z nieobecności dziecka na zajęciach:
  - możliwość nieklasyfikowania (zgodnie z obowiązującymi przepisami),
  - możliwość wszczęcia postępowania ukarania rodziców grzywną za niezrealizowanie obowiązku szkolnego przez dziecko (zgodnie z obowiązującymi przepisami).

3. Rodzice chcą zwolnić ucznia z zajęć:

- * rodzice wypisują odpowiednią informację z datą zwolnienia,
- * uczeń przedstawia wychowawcy powyższą informację od rodziców
- * wychowawca po zapoznaniu się z pisemnym zwolnieniem, poświadczają je własnoręcznym podpisem,
  - * wyjątkowe (np. pilne) sytuacje rozpatruje dyrektor .

4. Rodzice chcą usprawiedliwić nieobecność dziecka w szkole:

- * rodzice piszą uczniowi usprawiedliwienie, z terminem usprawiedliwianej nieobecności dziecka w szkole,
- * Uczeń przedstawia wychowawcy usprawiedliwienie, nie później niż siedem dni po powrocie do szkoły,
- * wychowawca usprawiedliwia nieobecność w dzienniku.

8. PROCEDURY INTERWENCJI KRYZYSOWEJW SYTUACJI PRZECIWDZIAŁANIA, USIŁOWANIA LUB ZAMIARU SAMOBÓJCZEGO

Strategia reagowania w przypadku zagrożenia samobójstwem ucznia jest działaniem wieloetapowym, na które składają się:

I. Działania profilaktyczne

1. Omówienie problematyki dotyczącej samobójstw na zebraniu rady pedagogicznej z udziałem specjalisty z PPP
2. Zorganizowanie zajęć edukacyjnych dla uczniów na temat higieny psychicznej, w tym zagrożeń dla zdrowia psychicznego:

Dla klas I Integracja zespołu klasowego. Rozwiązywanie problemów i konfliktów. Rola emocji w kontaktach interpersonalnych i radzenie sobie z uczuciami.

Dla klas II Zagrożenia dla zdrowia psychicznego. Samobójstwo czy jest rozwiązaniem?

Dla klas III Radzenie sobie ze stresem egzaminacyjnym i zmiany szkoły

3. Powołanie przez dyrektora szkoły zespołu profilaktycznego i umożliwienie członkom zespołu odbycia szkolenia z zakresu profilaktyki i interwencji kryzysowej.
4. Rozpoznawanie uczniów z problemami emocjonalnymi, rodzinnymi, w nauce, z zaburzeniami osobowości diagnozowanie ich i dostosowanie odpowiednich form pomocy dla nich. (przeprowadzenie ankiety wśród uczniów poszczególnych klas)

II. Działania interwencyjne

1. kontakt, komunikacja i wsparcie
  - pracownik szkoły, który dowiedział się o zamiarze lub usiłowaniu samobójstwa ucznia (w szkole lub poza szkołą) natychmiast nawiązuje i podtrzymuje kontakt niewerbalny i werbalny z dzieckiem;
  - następnie zawiadamia niezwłocznie (np. za pośrednictwem innego ucznia lub telefonicznie) dyrektora szkoły

2. dyrektor szkoły zapewnia uczniowi bezpieczeństwo fizyczne poprzez:

- izolację ucznia od grupy rówieśniczej
- stałą obecność z uczniem osoby dorosłej,
- udzielenie w razie potrzeby pierwszej pomocy,
- zawiadomienie rodziców ucznia, pogotowia ratunkowego ewentualnie policji,

3. dyrektor szkoły ponadto

- zawiadamia organ nadzoru pedagogicznego o zaistniałej sytuacji,
- przekazuje ucznia rodzicom i ewentualnie służbom ratunkowym z przygotowaną wcześniej informacją o możliwości pomocy specjalistycznej dla ucznia i jego rodziców.

4. dyrektor szkoły organizuje

- powołuje doraźny zespół kryzysowy (dyrektor, pedagog, wychowawca) do zdiagnozowania sytuacji i podejmowania działań interwencyjnych i współpracy międzyinstytucjonalnej,

III. Działania pokryzysowe

1. zespół kryzysowy:

- nawiązuje współpracę z instytucjami, które mogą pomóc w rozwiązaniu sytuacji kryzysowej (MOPS, PCPR, i inne),
- przeprowadza interwencję w środowisku rówieśniczym ucznia prowadzoną przez pedagoga, psychologa z PPP lub inną osobę przeszkoloną w interwencji kryzysowej na terenie szkoły,
- dokonanie diagnozy ryzyka ponownego wystąpienia próby samobójczej,
- prewencja naśladownictwa w grupie rówieśniczej oraz pomoc innym uczniom w odreagowaniu stresu poprzez zajęcia w środowisku rówieśniczym ucznia
  - sporządzenie dokumentacji z sytuacji kryzysowej.

IV. Baza adresowa w sytuacji kryzysu (pomoc bezpłatna)

3. Depresja Stop Warszawa, tel 0503 66 40 95, e-mail: trenerzy@depresjastop.pl,
web: <http://depresjastop.pl>,
4. <http://www.przyjaciele.org/pomoc/>

Każdy wychowawca zobowiązany jest do dnia 30.10.2013. zapoznać uczniów i ich rodziców z istniejącymi procedurami dyscyplinującymi pracę szkoły. Do obowiązku wychowawcy należy zebranie podpisów od uczniów i rodziców. Natomiast wychowawcy klas I w kolejnym roku szkolnym zobowiązani są do zapoznania uczniów i ich rodziców z powyższymi procedurami do dnia 15 września każdego kolejnego roku szkolnego w trakcie obowiązywania powyższego dokumentu.